

42556

A

P

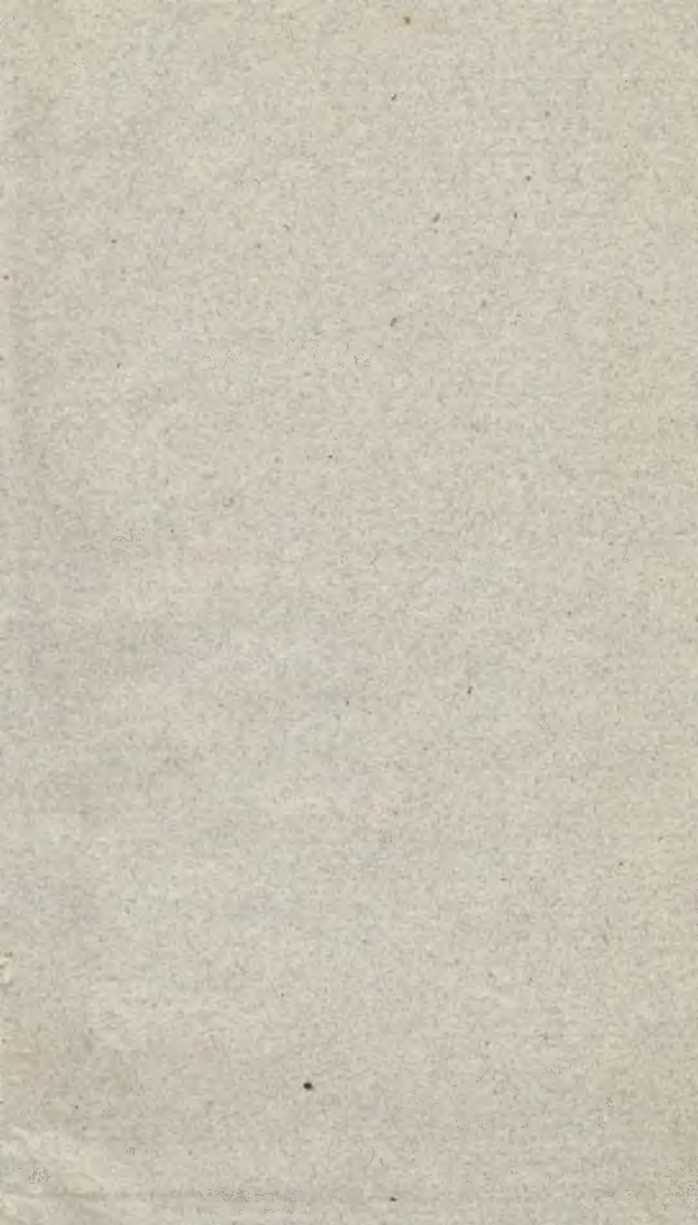

42556

I

~~Medley 75~~

34. IV. 105

Biblioteka Jagiellońska

1001281406

PROSPEKT

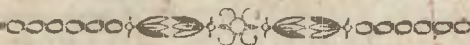
CHIRURGII SYSTEMATYCZNÉY

przez

RAFAŁA CZERWIAKOWSKIEGO,

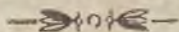
Filozofii, Chirurgii i Medycyny Doktora, Nauki Chirurgicznéy i Położniczéy w Akademii Krakowskiéy wyróżzonego Professora.

w Krakowie w Drukarni Akademii 1816.

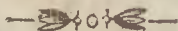

W ciągu prac moich, sprawując urząd Nauczyciela Chirurgii w Akademii Krakowskiéy, przez lat blisko 40, widziałem z ubolowaniem, iż szczerze uczniów moich, dla nabycia gruntownéy nauki usiłowania, należytego pożytku nie odnosiły. Mimo dobre postanowienia Rządu krajowego, który mnie powołał do zaptowadzenia nowéy szkoły Nauki Chirurgicznéy; mimo moje odpowiadające chęci, naydowałem się iednak w takich okolicznościach, które, dopełnienie wysokiego zamiaru, nie mało tamowały. Miedzy innemi był powszechny prawideł téy ważnéy umiejętności niedostatek, który w obcych nawet krajach, od dawna Nauce Chirurgicznéy poświęcające się uczniów zgromadzenia cierpiały i dotąd cierpią. Lubo wyznać potrzeba, że Biblioteka Literatury Lekarskiéy w niezliczone prawie, szczęśliwych przedsięwzięć, wynalazków i doświadczeń

obfituie dzieła, w różnych opisane językach, szczególniey Łacińskim, Francuskim, Niemieckim i Angielskim; te iednak sławnych i w rzeczy lekarskiey dobrze zasłużonych Meżów prace i wielkie dowcipu ludzkiego płody, nie mogą uczniów Chirurgiczney szkoły, na doskonałych Chirurgów bezpośrednio wykształcić. Żaden bowiem uczeń korzystać nie może z nauk do praktyki przystosowanych, ieżeli pierwszych zasad sztuki, którey się nauczyć chce, nie zna. Aby ie zaś znał należyćie, nie iest dosyć słuchać tylko mówiącego o nich Nauczyciela, lecz trzeba mu doskonale obiać one myślą, przez pilne czytanie ksiąg elementarnych. Takowe uczniowi Chirurgii nieuchronnie potrzebne księgi, w kraiu naszym są dotąd nieznane, dla tego mały postępek w praktyce Chirurgiczney ziomków naszych dziwić nas niepowinien. Gorliwość moja od obiecia urzędu Nauczyciela Chirurgii, wpaiała mi chęć stać się użytecznym kraiovi, i w tym względzie wystawić ucznióm Chirurgią systematyczną, zaczawszy od początkowych zasad, aż do praw wykonawczych czyli praktyki Chirurgiczney. Wielkiey i pierwszey w tym rodzaju dawania nauki Chirurgii podiałem się pracy, która przy moich, obowiązkach i różnych zatrudnieniach tak wiele zabrała mi czasu, iż teraz dopiero szczęśliwie oglądam mych usiłowań koniec.

Porządek systematyczny materyi Chirurgicznych w tém dziele zawartych, iest następujący:

DZIAŁ PIERWSZY

w Tomach VI.

Zawierający w sobie Naukę elementarną do Chirurgii wykonawczey usposabiającą.

CZĘŚCI PIERWSZEY

KLASSA I.

o Sprzętach Chirurgicznych pierwszego względu.

RZĘD I.

o Sprzętach pierwszego względu właściwych.

Rozdz. I. o Szarpii czyli Korpium.

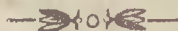
II. o Fleytuchach pierzastych czyli puchowatyoh.

III. o Fleytuchach kręglastych.

IV. o Fleytuchach krążkowych.

V. o Fleytuchach kłębczastych.

VI. o Fleytuchach pedzlastych.

- Rozdz. VII. o Fleytuchach płatkowatych.
VIII. o Fleytuchach sznurkowatych.
IX. o Fleytuchach wałkowatych.
X. o Świeczkach chirurgicznych.
XI. o Czopkach chirurgicznych.
XII. o Użytkach pierwszey potrzeby sprzętów.
XIII. o Środkach rozprzestrzeniacych w ogólności.
Wydział I. o złych skutkach tychże w czasie ropienia.
Wydział II. o złych skutkach w czasie wzrastania nowego ciała.
Rozdz. XIV. o dobrych skutkach rozprzestrzeniających środków.
Wydział I. o Przypadkach użyteczności ich z małym, lub żadnym uszczerbkiem.
Wydział II. o Przypadkach użyteczności onychże przewyższających niedogodności.
Wydział III. o Przypadkach, gdzie ich nieprzyjemne skutki stają się potrzebą.

R Z E D II.

o Sprzętach pierwszey potrzeby mechanicznych.

- Rozdz. I. o Gąbce pospolitéy.
II. o Hubce i purchawce.
III. o Bawełnie.
IV. o Flaneli Angielskiey.
V. o Papierze różnym.
VI. o Błonach złotniczych.

Rozdz.

Rozdz. VII. o Ceracie.

VIII. o Materyale płóciennym, bawełnianym i jedwabnym.

IX. o Rzemieniu i skórze.

X. o Niciach w Chirurgii używanych.

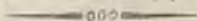
XI. o różnym drucie.

XII. o różnych blachach.

XIII. o Ro. u, kości słoniowej, drzewie i łubie.

XIV. o Drzewie korkowem.

XV. o Żywicy sprężystej.

CZĘŚCI DRUGIEJ.

K L A S S A II.

o Sprzętach chirurgicznych drugiego względu.

R Z E D I.

o właściwych Opaskach.

Rozdz. I. o Sporządzaniu właściwych opasek.

II. o Wyborze należytych opasek co do kształtu.

III. o Własnościach opasek z różnych potrzeb wynikających.

IV. o różnym stosunku, zamiarze i użyciu opasek.

V. o Użytkach opasek w zewnętrznych uszkodzeniach.

Rozdz.

Rozdz. VI. o Skutkach tychże w wewnętrznych nawet chorobach.

VII. o Przykładaniu opasek prostych i składanych w powszechności.

R Z E D II.

o Przykładaniu opasek w szczególności.

Rozdz. I. o Opaskach głowy i iey części.

Wydział I. Opaski czaszki.

Wydział II. Opaski oczów.

Wydział III. Opaski nosa.

Wydział IV. Opaski skroni i uszów.

Wydział V. Opaski szczeki i brody.

Wydział VI. Opaski warg i wewnętrznych części ust.

Wydział VII. Opaski szyi.

Rozdział II. o Opaskach tułowiu i iego części.

Wydział I. Opaski piersi i brzucha razem.

Wydział II. Opaski klatki piersiowéy.

Wydział III. Opaski piersi kobiecych.

Wydział IV. Opaski brzucha samego.

Wydział V. Opaski podbrzusza i części przyległych.

Rozdział III. o Opaskach wyższych ostatkowych członków.

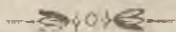
Wydział I. Opaski wyższego barku.

Wydział II. Opaski ramienia.

Wydział III. Opaski łokcia.

Wydział IV. Opaski ręki i palców.

Roz-

Rozdział IV. o Opaskach niższych ostat-
kowych członków.

Wydział I. Opaski uda.

Wydział II. Opaski kolana.

Wydział III. Opaski goleni.

Wydział IV. Opaski stopy i palców.

Rozdz. V. o Opaskach urznietych człon-
ków czyli kikutów.

VI. o Obwiązywaniu całego ciała.

VII. przyzwoitym czasie opatrowa-
nia chorego.

CZĘŚCI TRZECIEJ.

K L A S S A III.

o *Sprzętach chirurgicznych trzeciego wzglę-
du czyli opaskach niewłaściwych.*

R Z Ę D I.

O Sprzętach współpomocniczych.

Rozdz. I. o Plastrach w powszechności.

Wydział I. o Plastrach chirurgicznych.

Wydział II. o Plastrach lekarskich
zwanych.

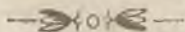
Rozdz. II. o Kompresach i podłużnikach.

III. o Tamponach czyli zatyka-
dłach.

IV. o Turnikietach czyli krępul-
cach.

V. o Pętlicach zadziergach i pęci-
nach.

Rozdz.

Rozdz. VI. o Łubkach, żłóbkach i leszczotkach.

VII. o Przywiązkach i przewiązkach.

VIII. o Łozach i lagach.

IX. o Temblakach i szarfach.

X. o Kiłnikach czyli pasach kiłowych w powszechności.

Wydział I. Kiłniki pachwinowe.

Wydział II. Kiłniki udowe.

Wydział III. Kiłniki pępkowe.

Wydział IV. Kiłniki brzuchowe.

Wydział V. Kiłniki miedniczo - owalno - dziurne.

Wydział VI. Kiłniki między - nożne.

Wydział VII. o Wypuklinach pochwy macieczney.

Rozdz. XI. o Wieńcach, krańcach, podstawkach w powszechności.

Wydział I. Wieńce proste.

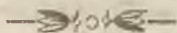
Wydział II. Wieńce i podstawki składowane.

Wydział III. Krańce i podstawki sprężyste naturalne.

Wydział IV. Krańce i wieńce sprężyste sztuczne.

Rozdz. XI. Wydział V. Podstawki szypułkowate proste.

Wydział VI. Podstawki szypułkowate składowane.

R Z Ę D II.

o Sprzętach poprawczych.

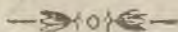
- Rozdz. I. o Poprawie skrzywionéy ko-
lunny pacierzowéy.
II. o Poprawie nóg koślawych.
III. o Poprawie krzywych kolan.
IV. o Poprawie krzywéy szyi.
V. o Poprawie wady brodawek piersi.
VI. o Poprawie mimowolnego mo-
czenia.
VII. o Poprawie opadléy stolco-
wéy kiszki.
VIII. o Poprawie wad słuchu.
IX. o Poprawie wad oczu.
X. o Poprawie wzroku.
XI. o Poprawie łysiny.

R Z Ę D III.

*O Sprzętach dodawczych, czyli brak czę-
ści nadgradzających.*

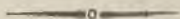
- Rozdz. I. o Czasce sztucznέy.
II. o Oczach sztucznych.
III. o Nosie sztucznym.
IV. o Uchu sztuczném.
V. o Szczecie niższéy nastawionέy.
VI. o Podniebieniu nastawioném.
VII. o Zębach nastawionych.
VIII. o Brodawkach piersi sztu-
cznych.
IX. o Ręce sztucznέy.
X. o Nodze sztucznέy.

Rozdz.

XI. o Zadnicy sztuczney.

XII. o Sprzętach dodawczych po-
spolitych, dla wsparcia utraconych
członków.

CZĘŚCI CZWARTÉY

K L A S S A IV.

*o Sprzętach chirurgicznych czwartego
względu, tudzież działaniach mniejszém
i większém wagi.*

R Z E D I.

o Narzędziach w powszechności.

Rozdz. I. o Narzędziach chirurgicznych w
szczególności.

II. o Instrumentach przyręcznych i
domowych.

R Z E D II.

o Działaniach Chirurg. mniejszém wagi.

Rozdz. I. o Działaniach chirurgicznych
przez zewnętrzne oczyszczanie
ciała.

Wydział I. o Kąpielach.

Wydział II. o Łażniach i podkadze-
niach.

Rozdz. II. o Działaniach chirurgicznych
przez wewnętrzne oczyszczanie
wydrążałości ciała.

Wydział I. o Enemach.

Wydział II. o Injekcyach.

Wydział III. o Pompowaniu uryny.

Rozdz. III. o Działaniach chirurgicznych
soki zbytne lub zepsute na
wierzch zwracających lub wypró-
zniających.

Wydział I. o Tarcu ciała.

Wydział II. o Urtykacyi.

Wydział III. o Synapizmach.

Wydział IV. o Wezykatoryach.

Wydział V. o Przykładaniu wilczego
łyka.

Wydział VI. o Fontanellach.

Wydział VII. o Zawłokach.

Wydział VIII. o Cylindrze palnym.

Rozdz. IV. o Działaniach chirurgicznych
zapobiegających złym skutkom po
deyrzanych soków.

Wydział I. o Szczepieniu ospy natu-
ralney.

Wydział II. o Szczepieniu ospy kro-
więcy.

Wydział III. o Szczepieniu odry.

Wydział IV. o Szczepieniu świerzbu.

Wydział V. o Szczepieniu trypru.

Rozdz. V. o Działaniach chirurgicznych
zbytek krwi umniejszających.

Wydział I. o Upuszczeniu krwi przez
otworzenie weny.

Wydział II. o Upuszczeniu krwi przez
otworzenie arteryi.

Wydział III. o Upuszczeniu krwi przez
stawianie baniek.

Wydział IV. o Upuszczeniu krwi przez przysadzenie piławek.

Wydział V. o Skaryfikacyi.

Wydział VI. o Infuzyi i transfuzyi.

Wydział VII. o Flebotomii weterynarskiej.

Rozdz. VI. o Działaniach chirurgicznych krwotoki hamujących.

VII. o Działaniach chirurgicznych przez trawienie kaustycznemi ciałami, lub ognistém żelazem.

VIII. o Działaniach chirurgicznych w nagłych niebezpieczeństwach śmierci ratujących.

Wydział I. Ratowanie utonionych.

Wydział II. Ratowanie umarznionych.

Wydział III. Ratowanie zagorzałych.

Wydział IV. Ratowanie łyskawicą tkniętych.

Wydział V. Ratowanie powieszonych.

Wydział VI. Ratowanie uduświonych.

Wydział VII. Ratowanie z wysokości spadłych.

Wydział VIII. Ratowanie uduszonych dzieci.

IX. Ratowanie otrutych.

R Z E D III.

o Działaniach większey wagi w Chirurgii powszechnych.

Rozdz. I. o Działaniach chirurgicznych zerwane części ciała za pomocą igły spajających.

Wy-

Wydział I Szew węzłowaty pospolity.

Wydział II. Szew kobyłkowaty.

Wydział III. Szew kuśmerski.

Wydział IV. Szew brzuchowy.

Wydział V. Szew kiszkowy.

Wydział VI. Szew warg załecznych.

Rozdz. II. o Działaniach amputacyynych.

Wydział I. Amputowanie uda lub ramienia.

Wydział II. Amputowanie łokcia lub goleni.

Wydział III. Amputowanie członków w stawach.

Wydział IV. Odeymowanie członków bezkrwawe.

Rozdz. III. o Działaniu chirurgiczném *trep-panacya* zwaném.

IV. o Działaniu chirurgiczném zęb-
by wyrzuciacém.

CZĘŚCI PIĄTEY

K L A S S A V.

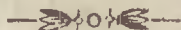
o Środkach chirurgicznych piątego¹ wzglę-
du, to jest: *Lekarstwach zewnętrznych.*

R Z E D I.

o Lekach i działaniu ich w powszechności.

Rozdz. I o Lekach wzbudzaiających i dra-
żniących zewnętrznych, w szcze-
gólności.

Wy-

Wydział I. Leki kichanie sprawujące.
Rozdz. I. Wydział II. Leki ślinotok wznie-
cające.

Wydział III. Leki stolcowe zewnętrzne.
Rozdz. II. o Lekach wściągających.
III. o Lekach rozolwujących czyli
rozpedzających.

IV. o Lekach wysuszających.

V. o Lekach łagodzących.

Wydział I. Leki odmiekczające.

Wydział II. Leki ból uśmierzające.

Rozdz. VI. o Lekach przeciw - gnilnych.

R Z E D II.

*o Lekach heroiczných saméy tylko Chi-
rurgii właściwych.*

Rozdz. I. o Lekach odciągających.

Wydział I. Leki zaczerwieniające.

Wydział II. Leki pryszczące.

Rozdz. II. o Lekach zewnętrznie trawią-
cych.

Wydział I. Leki zżerające.

Wydział II. Leki palące.

Wydział III. Leki sztucznie wrzoda-
wiące.

Rozdz. III. o Lekach krwotoki hamujących.

IV. o Lekach krew umniejszających.

CZĘŚCI SZÓSTÉY

KLASSA VI.

o Środkach pomocniczych szóstego względu, czyli lekarstwach wewnętrznych.

R Z E D I.

o Lekarstwach wypróżniających.

Rozdz. I. Leki sprawujące wymioty.

II. Leki purgujące czyli wyczyszczające.

Wydział I. Leki robaki wyprowadzające.

Wydział II. Leki wiatry rozpędzające.

Rozdz. III. Leki piersiowe oczyszczające.

IV. Leki poty sprawujące.

V. Leki urynę pedzące

i Leki kamień kruszące.

VI. Leki kwas niszczące.

R Z E D II.

o Lekarstwach odmieniających.

Rozdz. I. Leki wzmacniające.

II. Leki posilające.

III. Leki mocniéy drażniące.

IV. Leki zwalniające, czyli zmiękczaające.

V. Leki uspokajające.

VI. Leki rozcieńczające.

VII. Leki chłdzące.

Rozdz.

Rozdz. VIII. Leki dyetetyczne czyli kar-
miące.

DZIAŁ DRUGI

w Tomach VI. czyli Częściach.

*Zawierający w sobie prawidła Nauki
Chirurgii wykonawczey.*

CZĘŚCI PIÉRWSZÉY

K L A S S A I.

o Chorobach w ogólności.

R Z Ę D I.

*o powszechnych Chorobach części ciała
stałych.*

Rozdz. I. o Przeciwnaturalnéy zwolniało-
ści stałych części.

II. o Przeciwnaturalnéy stężałości
tychże.

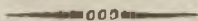
R Z Ę D II.

*o Powszechnych chorobach części ciała
płynnych.*

Rozdz. I. o Przeciwnaturalnéy ilości so-
ków.

Rozdz.

Rozdz. II. o złym stanie soków i tegoż
leczeniu.

CZĘŚCI DRUGIĘY.

K L A S S A II.

*o Chorobach miejscowych od bodzca po-
wstających.*

R Z Ę D I.

*o Bolach i dolegliwościach w powszechno-
ści.*

Rozdz. I. o Boleściach zębów.

II. o Boleściach uszu.

R Z Ę D II.

*o Spazmach czyli kurczach w powszechno-
ści.*

Rozdz. I. o Trętweu czyli drętwiałości
ciała.

II. o Konwulsjach, wielką chorobą
zwanych.

III. o Pokurczeniach członków.

IV o Wyteżeniu oczu.

R Z Ę D III.

o Zapaleniach i leczeniu onych.

Rozdz. I. o Zapaleniu prawdziwém.

Rozdz. II. o Zapaleniu fałszywém czyli mieszaném.

Wydział I. o Róży.

Wydział II. o Rumatyzmie.

Wydział III. o Artrytyce.

Rozdz. III. o Fałszywych zapaleniach miejscowych.

Wydział I. o Zapaleniu oczu.

Wydział II. o Zapaleniu uszu.

Wydział III. o Zapaleniu nosa.

Wydział IV. o Zapaleniu gruczołów przyusznich, podpachowych i słabiznowych.

Wydział V. o Zapaleniu języka.

Wydział VI. o Zapaleniu dziąseł.

Wydział VII. o Zapaleniach gardła.

Wydział VIII. o Zapaleniu piersi niewieścich.

Wydział IX. o Zapaleniu rodnic części.

Wydział X. o Zapaleniu jąder męskich.

Wydział XI. o Zapaleniu obrzezka męskiego zwężonego.

Wydział XII. o Zapaleniu obrzezka w tył ściągniętego.

Wydział XIII. o Zapaleniu kanału moczowego.

Wydział XIV. o Zapaleniu miejscowém innych części.

Wydział XV. Leczenie zanogcicy.

Wydział XVI. Leczenie oparzelin.

Wydział XVII. Leczenie odmrożonych części ciała.

R Z Ę D IV.

o gorączkach w powszechności.

CZĘŚCI TRZECIĘY.

K L A S S A III.

o Chorobach z przerwy całości stałych części . pochodzących.

R Z Ę D I.

o Ranach w powszechności.

Rozd. I. o Ranach prostych czyli pojedynczych.

II. o Ranach powikłanych czyli składowanych.

III. o Ranach powikłanych szczególne organiczne części nadwierzających.

Wydział I. o Ranie arteryi i téż rozpreżeniu.

Wydział II. o Ranie weny i téż krwotoku.

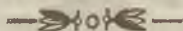
Wydział III. o Ranie nerwu.

Wydział IV. o Ranie ścięgna i rozciągna.

Wydział V. o Ranie wiezu stawowego.

Wydział VI. o Ranach mięsistych części.

Wydział VII. o Ranach limfatycznych znacznych naczyń.

Wydział VIII. o Ranach kości.

Wydział IX. o Ranach pchniętych.

Wydział X. o Ranach postrzałowych.

Wydział XI. o Ranach stłuczonych.

Wydział XII. o Ranach od utkwionego obcego ciała powstałych.

Wydział XIII. o Ranach iadowitych.

Rozdz. IV. o Ranach powikłanych szczególne części, czyli członki ciała uszkadzających.

V. o Ranach głowy w ogólności.

Wydział I. o Ranach powłók czaszki.

Wydział II. o Ranach saméjże czaszki.

Wydział III. o Ranach błon mózgowych.

Wydział IV. o Ranach mózgu i móżdżku.

Rozdz. VI. o Ranach twarzy w ogólności.

Wydział I. o Ranach policzków.

Wydział II. o Ranach języka.

Wydział III. o Ranach warg mianowicie zaięczych.

Rozdz. VII. o Ranach szyi.

VIII. o Ranach piersi w ogólności.

Wydział I. o Ranach zewnętrznych części piersi otaczających.

Wydział II. o Ranach wgląd piersi wpadających.

Wydział III. o Ranach części wewnętrzne piersi obrażających.

Rozdz. IX. o Ranach brzucha w ogólności.

Wydział I. o Ranach zewnętrznych części, brzuch otaczających.

Wydział II. o Ranach wgląd brzucha wpadających.

Wy-

Wydział III. o Ranach części wewnętrzne brzucha obrażających.

R Z E D II.

o Wrzodach i leczeniu onychże.

Rozdz. I. o Wrzodach prostych w ogólności.

II. o Wrzodach powikłanych w szczególności.

III. o Wrzodach z przyczyny wewnętrznych pochodzących.

Wydział I. o Wrzodach skorbutycznych.

Wydział II. o Wrzodach skrofulicznych czyli żółzowatych.

Wydział III. o Wrzodach rachitycznych.

Wydział IV. o Wrzodach rakowatych.

Wydział V. o Wrzodach wenerycznych.

Wydział VI. o Wrzodach z nadużycia Merkuryusza powstałych.

Wydział VII. o Wrzodach garłowych.

Wydział VIII. o Wrzodach ust przy-
mowych.

Rozdz. IV. o Wrzodach z wewnętrznej słabości powstałych.

V. o Wrzodach z pełności krwi wynikających.

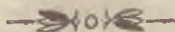
VI. o Owrzedzeniach skórnich.

Wydział I. o Liszajach.

Wydział II. o Parćhach.

Wydział III. o Głowy obléwaniu.

Wy-

Wydział IV. o Strupie słodkim.

Wydział V. o Pasie ognistym.

Wydział VI. o Świerzbii.

Wydział VII. o Trądzie wschodnich krajów.

Wydział VIII. o Trądzie północnych krajów.

Rozdz. VII. o Wrzodach z różnych przyczyn pochodzących, powikłanych.

Wydział I. o Wrzodach ze złego opatrowania, powikłanych.

Wydział II. o Wrzodach ze złego stanu pobliskich części, powikłanych.

Wydział III. o Wrzodach ze złego ropienia, powikłanych.

Wydział IV. o Wrzodach zastarzałych, powikłanych.

Wydział V. o Wrzodach obiętości wielkiej.

Wydział VI. o Wrzodach kształtu szczególnego.

Wydział VII. o Wrzodach zbyt wydrążałych.

Rozdz. VIII. o Wrzodach norowatych fistułami zwanych.

IX. o Fistułach pojedynczych,

X. o Fistułach powikłanych.

Wydział I. o Fistule rogowej błony oka.

Wydział II. o Fistule łzowej.

Wydział III. o Fistule ślinnej.

Wydział IV. o Fistule piersiowej.

Wydział V. o Fistule żółciowej.

Wydział VI. o Fistule brzuchowéy odbytowéy.

Wydział VII. o Fistule zadniczéy.

Wydział VIII. o Fistule moczowéy.

Rozdz. XI. o Wrzodach od utkwionego obcego ciała, powikłanych.

XII. o Wrzodach od napsutych kości, powikłanych.

Wydział I. o Pruchnieniu kości.

Wydział II. o Pruchnieniu zębów.

Wydział III. o Rozsadzeniu kości.

Wydział IV. o Rośnieniu gębczastém kości.

R Z E D III.

o Wrzedzienicach i leczeniu onychże.

Rozdz. I. o Wrzedzienicach prawdziwych w ogólności.

Wydział I. o Wrzedzienicach zapalonych.

Wydział II. o Wrzedzienicach metastatycznych, czyli przenośnych.

Rozdz. II. o Wrzedzienicach fałszywych.

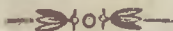
Wydział I. o Wrzedzienicach drzeniowych.

Wydział II. o Wrzedzienicach krwawych.

Wydział III. o Wrzedzienicach limfatycznych.

Wydział IV. o Wrzedzienicach młecznych.

Wydział V. o Wrzedzienicach moczowych.

Wydział VI. o Wrzedzienicach gan-
grenistych.

Wydział VII. o Wrzedzienicach mo-
rowych.

Rozdz. III. o Wrzedzienicach szczegó-
lnych części ciała.

Wydział I. o Wrzedzienicy mózgowéy.

Wydział II. o Wrzedzienicy wydrą-
żności czołowéy.

Wydział III. o Wrzedzienicy wydrą-
żności szczękowéy.

Wydział IV. o Wrzedzienicy okręgu
oka.

Wydział V. o Wrzedzienicy *nogcicę*
oka zwanéy.

Wydział VI. o Wrzedzienicy czyli o-
ku zaropiałém.

Wydział VII. o Wrzedzienicy między
dziąsłami i szczęką.

Wydział VIII. o Wrzedzienicy policz-
ków.

Wydział IX. o Wrzedzienicy gruczoła
przyusznego.

Wydział X. o Wrzedzienicy gardło-
wéy.

Wydział XI. o Wrzedzienicy piersio-
wéy wewnętrzny.

Wydział XII. o Wrzedzienicy wątro-
bny.

Wydział XIII. o Wrzedzienicy brzu-
chowéy.

Wydział XIV. o Wrzedzienicy pachwi-
nowéy.

Wydział XV. o Wrzedzienicy stawowéy.

Wydział XVI. o Wrzedzienicy zadniczéy.

R Z E D IV.

o Złamaniach kości i leczeniu onychże.

Rozdz. I. o Złamaniach w powszechności.

II. o Złamaniu w szczególności.

Wydział I. o Złamaniu nosa.

Wydział II. o Złamaniu obłęku iarzmowego.

Wydział III. o Złamaniu szczęki wyższej.

Wydział IV. o Złamaniu szczęki niższej.

Wydział V. o Złamaniu mostkowéy kości.

Wydział VI. o Złamaniu żebrowych kości.

Wydział VII. o Złamaniu pacierzowych kręgów.

Wydział VIII. o Złamaniu kuprowéy i ogonowéy kości.

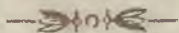
Wydział IX. o Złamaniu biodrowych kości.

Wydział X. o Złamaniu oboyczyka.

Wydział XI. o Złamaniu łopatkowéy kości.

Wydział XII. o Złamaniu barkowéy kości.

Wydział XIII. o Złamaniu łokciowych kości.

Wydział XIV. o Złamaniu łokciowego haku.

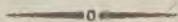
Wydział XV. o Złamaniu kości przed-
ręcza, ręki i palców.

Wydział XVI. o Złamaniu piszczela
udowego i szyi onegoż.

Wydział XVII. o Złamaniu kolano-
wéy czaszki.

Wydział XVIII. o Złamaniu golenio-
wych kości.

Wydział XIX. o Złamaniu niższych
kości nogi.

CZĘŚCI CZWARTÉY

K L A S S A IV.

*o Chorobach z odmiany właściwego czę-
ściom położenia pochodzących, i ich
leczeniu.*

R Z Ę D I.

o Rupturach czyli kiłach w ogólności.

Rozdz. I. o Kiłach brzuchowych okolic.

Wydział I. o Kile pachinowéy.

Wydział II. o Kile udowéy.

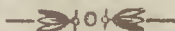
Wydział III. o Kile pepkowéy.

Wydział IV. o Kile dziury owalnéy
miednicznéy.

Wydział V. o Kile lędzwiowéy.

Wydział VI. o Kile pachwy macicznéy.

Wy-

Wydział VII. o Kile szwu między-
nożnego.

Rozdz. II. o Kile piersiowéy.

III. o Kile mózgowéy.

R Z E D II.

o Wysadzeniach i opadnieniach części.

Rozdz. I. o Wysadzeniu oka.

II. o Wysadzeniu ięzyka.

III. o Opadnieniu ięzyczka.

IV. o Opadnieniu kieszki stolcowéy.

V. o Opadnieniu macicy i pachwy
macicznéy.

VI. o Opadnieniu pęcherza moczowego.

R Z E D III.

*o Wywrotach i zwrotach, tudzież odsu-
nieniach części.*

Rozdz. I. o Wywróceniu powiek w ogół-
ności.

Wydział I. o Wywrócie powieki wyż-
széy.

Wydział II. o Wywrócie rzęsów.

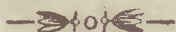
Wydział III. o Zwrócie brzegów po-
wiek.

Wydział IV. o Zwrócie powieki niż-
széy.

Wydział V. o Zweżeniu powieki wyż-
széy, czyli oku zaieczém.

Rozdz. II. o Odsunieniu macicy.

Rozdz.

Rozdz. III. o odsunieniu muskułów.

IV. o Nienaturalném położeniu iąder.

R Z E D IV.

o Zwichnieniach w ogólności.

Rozdz. I. o Zwichnieniu szczęki niższéy.

II. o Zwichnieniu kręgów głowy.

III. o Zwichnieniu kręgów kolumny pacierzowéy.

IV. o Zwichnieniu kości kuprowéy i ogonowéy.

V. o Zwichnieniu kości żebrowych.

VI. o Zwichnieniu kości oboyczkowéy.

VII. o Zwichnieniu kości kamieniowéy.

VIII. o Zwichnieniu kości łokciowéy.

IX. o Zwichnieniu promienia téżé.

X. o Zwichnieniu przegubowych i dłoniowych kości.

XI. o Zwichnieniu palców ręki.

XII. o Zwichnieniu udowéy kości.

XIII. o Zwichnieniu kolanowéy czaszki.

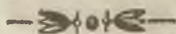
XIV. o Zwichnieniu kości piszczałki goleniowego.

XV. o Zwichnieniu goleniowéy sprzeczki.

XVI. o Zwichnieniu skokowéy kości.

XVII. o Zwichnieniu piętowéy kości.

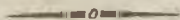
Rozdz.

XVIII. o Zwichnieniu nartu nogi
i palców.

R Z E D V.

o Odstawaniu od siebie części kości.

C Z E Ś C I P I A T É Y

K L A S S A V.

*o Chorobach od wstrzymanego, lub cale
zatomowanego biegu soków, pochodzących.*

R Z E D I.

o Wzdęciach zimnych i leczeniu onychże.

Rozdz. I. o Wzdęciach i obrzmiałościach
w ogólności.

II. o Obrzmiałości edematycznėj
prawdziwėj

III. o Obrzmiałości edematycznėj
fałszywėj.

Wydział I. o Obrzmiałości położnic.

Wydział II. o Obrzmiałości grzybem
limfatycznym zwanėj.

Rodz. IV. o Wzdęciach szczególnych czę-
ści.

Wydział I. o Wzdęciu głowy.

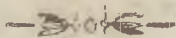
Wydział II. o Wzdęciu pacierzowém.

Wydział III. o Wzdęciu oczu.

Wydział IV. o Wzdęciu piersiowém.

Wydział V. o Wzdęciu brzuchowém.

Wy-

- Wydział VI. o Wzdęciu wietrzném.
 Wydział VII. o Wzdęciu macicy.
 Wydział VIII. o Wzdęciu moszen.
 Wydział IX. o Wzdęciu stawowém.

R Z Ę D II.

o Wzdęciach workowatych prawdziwych i fałszywych.

Rozdz. I. o Wzdęciach workowatych doskonałych.

- Wydział I. o Wzdęciu *wilk* przezwaném.
 Wydział II. o Wzdęciu wodnistém samotném.
 Wydział III. o Wzdęciu wodnistém gronowatém.
 Wydział IV. o Wzdęciu *martwą kością* niewłaściwie zwaném.
 Wydział V. o Wzdęciu *żabą* przezwaném.

Rozdz. II. o Wzdęciach workowatych fałszywych.

- Wydział I. o rozprężeniu arteryi.
 Wydział II. o rozprężeniu weny czyli ociekliznie.
 Wydział III. o Bąblach hemoroidalnych.
 Wydział IV. o Ociekliznie żył mocznowych.

R Z E D III.

o Wzdęciach gruzłowych twardych.

Rozdz. I. o Skrofułach , czyli żółzach al-
gałwaczkach.

II. o Wolu czyli wzdęciu pod szyją.

III. o Skirze.

IV. o Raku.

Wydział I. o Raku piersiowym.

Wydział II. o Raku wargowym.

Rozdz. V. o Wzdęciu żył mosznowych i
sznurka nasienneo.

R Z E D IV.

o Wyroślinach przeciw - naturalnych.

Rozdz. I. o Wyroślinach szypułkowatych
czyli polipach.

Wydział I. o Polipie nosa.

Wydział II. o Polipie gardziela.

Wydział III. o Polipie kanału słuchowego.

Wydział IV. o Polipie macicy.

Wydział V. o Polipie pachwy maci-
czney.

Wydział VI. o Polipie pecherza mo-
czowego.

Wydział VII. o Polipie kiszki stolco-
wéy.

Rozdz. II. o Wyroślinach rozmaitych.

Wydział I. o Wyroślinach powiek.

Wydział II. o Wyroślinie w kącie o-
ka morwą zwanéy.

Wy-

Wydział III. o Wyroślinie *skrzydło-
błonie oka* zwaney.

Wydział IV. o Wyroślinie *jagodą oka*
zwaney.

Wydział V. o Wyroślinie czyli grzy-
wie mózgowéy błony.

Wydział VI. o Wyroślinie *dziąseł*.

Wydział VII. o Brodawkach.

Wydział VIII. o Nagniotkach.

Wydział IX. o Znamionach ciała.

Rozdz. III. o Wyroślinach *kondylomaty-
cznych*.

IV. o Wyroślinach *gębczastych i
miesistych*.

V. o Wyroślinach *kości powsze-
chnych*.

R Z Ę D V.

o *Chorobach konsumcyynnych i leczeniu
onychże*.

Rozdz. I. o Wiedzieniu ciała.

II. o Chorobie *hektycznéy*.

III. o Suchotach *niszczących*.

R Z Ę D VI.

o *Zatkaniach części wypróżniających*.

Rozdz. I. o Zatkaniu *łzowém*.

II. o Zalegnieniu *słuchowém*.

III. o Zatrzymaniu *moczowych
w ogólności*.

Wydział I. o Zatrzymaniu *w nerkach*.

Wydział II. o Zatrzymaniu *w pęcherzu*.

Wydział III. o Zatrzymaniu *w ure-
terowych naczyniach*.

Rozdz.

Rozdz. IV. o Zatrzymaniu odbytu stolcowego i tak zwaném *miserere*.

V. o Zatrzymaniu zupełném porożenia.

R Z E D VII.

o Rozwólnieniach grożących niebezpieczeństwem życia, tudzież zarażeniach szkodliwych

Rozdz. I. o Apoplexyi w powszechności.

II. o Mdłościach śmiertelnych.

III. o Zaduszeniach nagłych.

IV. o Zarażeniach w powszechności.

Wydział I. o Zarażeniu połowy ciała.

Wydział II. o Zarażeniu niższych od głowy części.

Rozdz. V. o Zarażeniach części szczególnych.

Wydział I. o Zarażeniu powiek.

Wydział II. o Zarażeniu wzrokowego nerwu.

Wydział III. o Zarażeniu organu słuchu.

Wydział IV. o Zarażeniu organu powonienia.

Wydział V. o Zarażeniu języka.

Wydział VI. o Zarażeniu pęcherza moczowego.

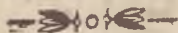
Wydział VII. o Zarażeniu korzenia męskiego.

R Z E D VIII.

o Skażeniach części ciała, i tymże zabiegających środkach.

Rozdz. I. o Gangrenie części miękkich.

II. o Otrupałości tychże części.

**Rozdz. III. o Gangrenie części twardych
czyli kości.**

IV. o Otrupiałości kości.

**V. o Extyrpacyach w powszechno-
ści.**

Wydział I. o Extyrpacyi banki oka.

**Wydział II. o Extyrpacyi migdałków
w ustach.**

Wydział III. o Extyrpacyi języka.

Wydział IV. o Extyrpacyi języczka.

**Wydział V. o Extyrpacyi czyli odie-
ciu meskiego członka.**

**Wydział VI. o Extyrpacyi różnych in-
nych części.**

CZĘŚCI SZÓSTÉY

KLASSA VI.

*o Chorobach z przeciw - naturalnych utwo-
rzeń, i złego ukształcenia części pochodzą-
cych.*

R Z E D I.

o nienaturalnych utworach.

Rozdz. I. o Kataraktach w powszechności.

II. o Kamieniach w powszechności.

Wydział I. o Kamieniu moczowym.

Wydział II. o Kamieniu nerkowym.

**Wydział III. o Kamieniu naczyń ure-
terowych.**

Wydział IV. o Kamieniu pecherzowym.

**Wydział V. o Kamieniu kanału ko-
rzeniowego**

Wydział VI. o Kamieniu podobrze-
skowym.

Wydział VII. o Kamieniu żółciowym.

Wydział VIII. o Kamieniu kiszkowym.

Wydział IX. o Kamieniu ślinnym.

R Z E D II.

o Zamknięciach otworów naturalnych.

Rozdz. I. o Zamknięciu tęczy oka.

II. o Zamknięciu zewnętrznego o-
tworu ucha.

III. o Zamknięciu nozdrzów.

IV o Zamknięciu macicy lub pa-
chwy macicznej.

V. o Zamknięciu кишки stolcowej.

VI. o Zamknięciu członka męskiego.

VII. o Przyrośnięciu języka.

VIII. o Zrośnięciu się powiek.

IX. o Zrośnięciu się dziąseł z li-
cami.

X. o Zrośnięciu się innych części

R Z E D III.

*o Nieforemnościach i szpetnościach części
ciała.*

Rozdz. I. o Chorobie Angielskiej.

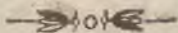
II. o Pokrzywieniach kości.

Wydział I. o Skrzywieniu pacierz-
wém.

Wydział II. o Skrzywieniu kości pier-
siowych, miednicznych i t. d.

Wydział III. o Pokrzywieniu czyli ko-
szlawości członków.

Wy-

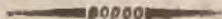
**Wydział IV. o Plamach skórnich mia-
nowicie błony rogowej oka.**

R Z Ę D IV. '

- o *przeciw - naturalnym zbytku części or-
ganicznych.*

R Z Ę D V.

- o *przeciw - naturalnym niedostatkowi części
organicznych.*

[The page contains faint, illegible markings or bleed-through from the reverse side.]

[illegible]